

NVE

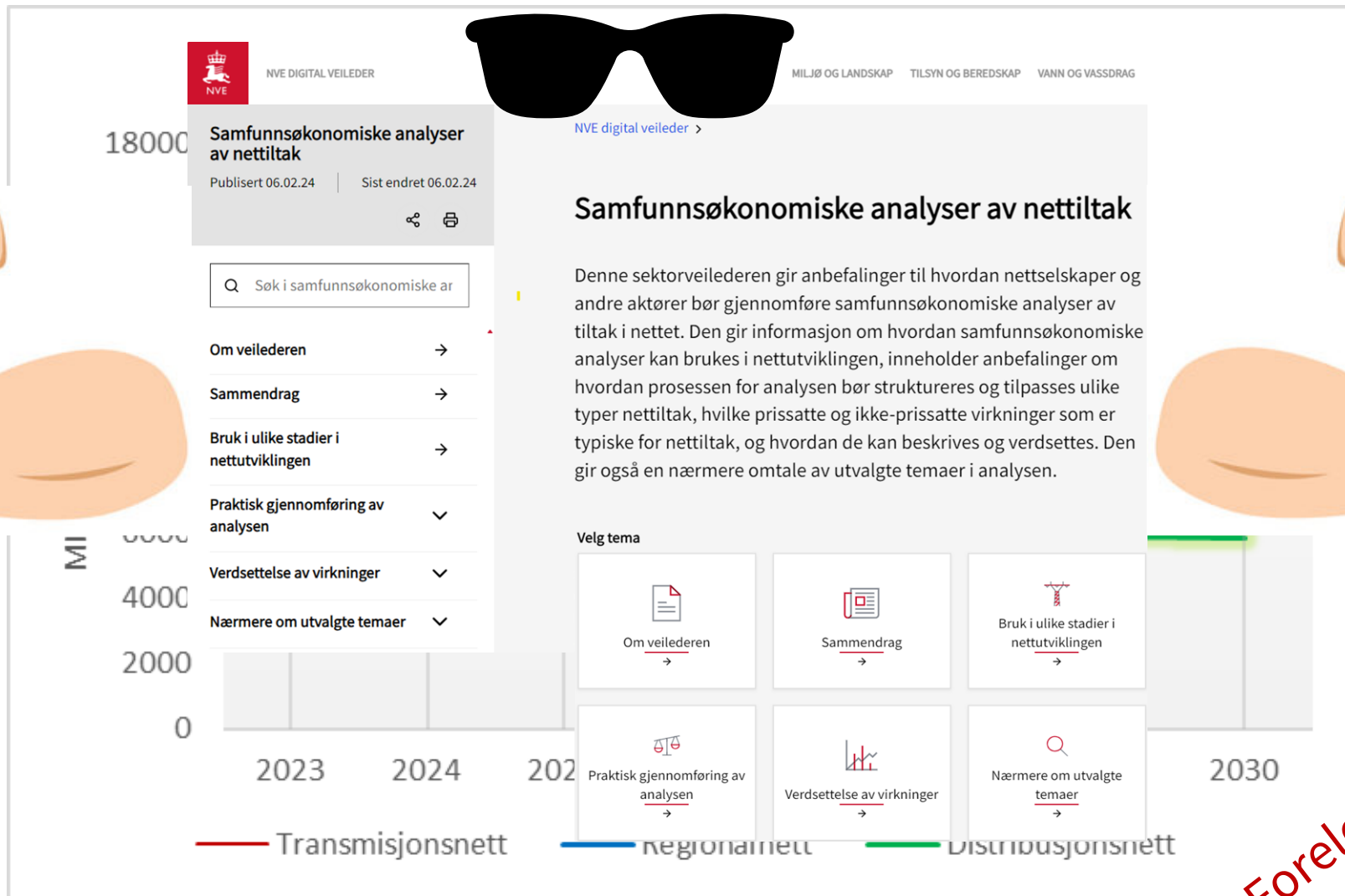
Utvalgte tema fra samfunnsøkonomisk analyse

Eivind Aksnes Fossland

Seksjon for Energisystem, NVE

Nettutredningsseminar

05. november 2024

NVE DIGITAL VEILEDER MILJØ OG LANDSKAP TILSYN OG BEREDSKAP VANN OG VASSDRAG

Samfunnsøkonomiske analyser av nettiltak

Publisert 06.02.24 | Sist endret 06.02.24

Søk i samfunnsøkonomiske ar

- Om veilederen →
- Sammendrag →
- Bruk i ulike stadier i nettutviklingen →
- Praktisk gjennomføring av analysen ∨
- Verdsettelse av virkninger ∨
- Nærmere om utvalgte temaer ∨

Denne sektorveilederen gir anbefalinger til hvordan nettselskaper og andre aktører bør gjennomføre samfunnsøkonomiske analyser av tiltak i nettet. Den gir informasjon om hvordan samfunnsøkonomiske analyser kan brukes i nettutviklingen, inneholder anbefalinger om hvordan prosessen for analysen bør struktureres og tilpasses ulike typer netttiltak, hvilke prissatte og ikke-prissatte virkninger som er typiske for netttiltak, og hvordan de kan beskrives og verdsettes. Den gir også en nærmere omtale av utvalgte temaer i analysen.

Velg tema

- Om veilederen →
- Sammendrag →
- Bruk i ulike stadier i nettutviklingen →
- Praktisk gjennomføring av analysen →
- Verdsettelse av virkninger →
- Nærmere om utvalgte temaer →

MI 18000 8000 4000 2000 0

2023 2024 2025 2030

— Transmisjonsnett — regionalnett — distribusjonsnett

Foreløpige tall!

Hva er mest lønnsomt for samfunnet?

Samfunnsøkonomiske analyser

---

behovet for å gjøre tiltak
synliggjøres på en
systematisk måte

gode beslutningsunderlag
for å rangere og anbefale
tiltak i nettet

systematisk vurdering av
fordeler og ulemper av
ulike tiltak

Føringer for det videre
prosjektløpet

Flere gevinster mer en veileder for samfunnsøkonomiske analyser

*Praktisk, tilpasset
veileder*

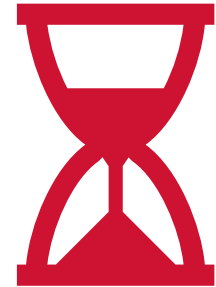
Fagkompetanse

Økt transparens

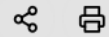
*Gjøres på
lik måte*

Veilederen er laget i digitalt format

Samfunnsøkonomiske analyser av nettiltak

Publisert 06.02.24 | Sist endret 06.02.24

Q Søk i samfunnsøkonomiske ar

Om veilederen →

Samfunnsøkonomiske analyser i nettutviklingen →

Praktisk gjennomføring av analysen ▼

Verdsettelse av virkninger ▼

Nærmere om utvalgte temaer ▼

Velg tema

Om veilederen

Samfunnsøkonomiske analyser i nettutviklingen

Praktisk gjennomføring av analysen

Verdsettelse av virkninger

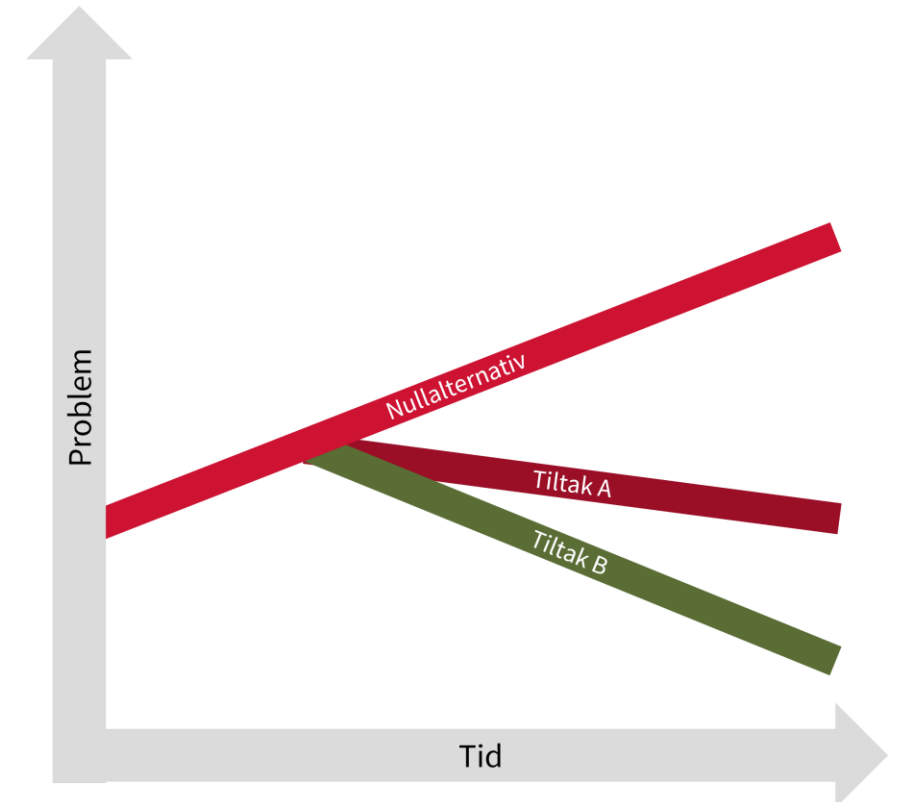

Nærmere om utvalgte temaer

Nullalternativet

- *En referanse som gir ryddig fremstilling av virkningene av ulike nettiltak*
  - *Det «åpenbare» blir også synlig for andre utenom nettselskapet*
- *Noen kjøreregler*
  - *Forsvarlig videreføring av dagens anlegg og systemløsning*
  - *Kan innebære et minimum av tiltak*
  - *Bør som hovedregel ikke innebære økt kapasitet*
  - *Kan utformes mer overordnet enn øvrige alternativer*

Eksempel på bruk av nullalternativ

Behov:

- Reinvestering
- Økt kapasitet til alminnelig forbruk
- Økt kapasitet til større aktør

«Forkaster nullalternativet»

	Alternativ 1 <i>Reinvestering og økt kapasitet</i>	Alternativ 2 <i>Ny stasjon og økt kapasitet</i>
Prissatte virkninger (nåverdi i millioner 2024-kroner)		
Investeringskostnader	-80	-100
Drift- og vedlikeholdskostnader	-25	-30
Sum prissatte virkninger	-90	-115
Rangering prissatte virkninger	(1)	(2)
Ikke-prissatte virkninger		
Areal og miljø	Ubetydelig/ingen	Liten negativ
Rangering ikke-prissatte virkninger	(1)	(2)
Endelig rangering	1	2

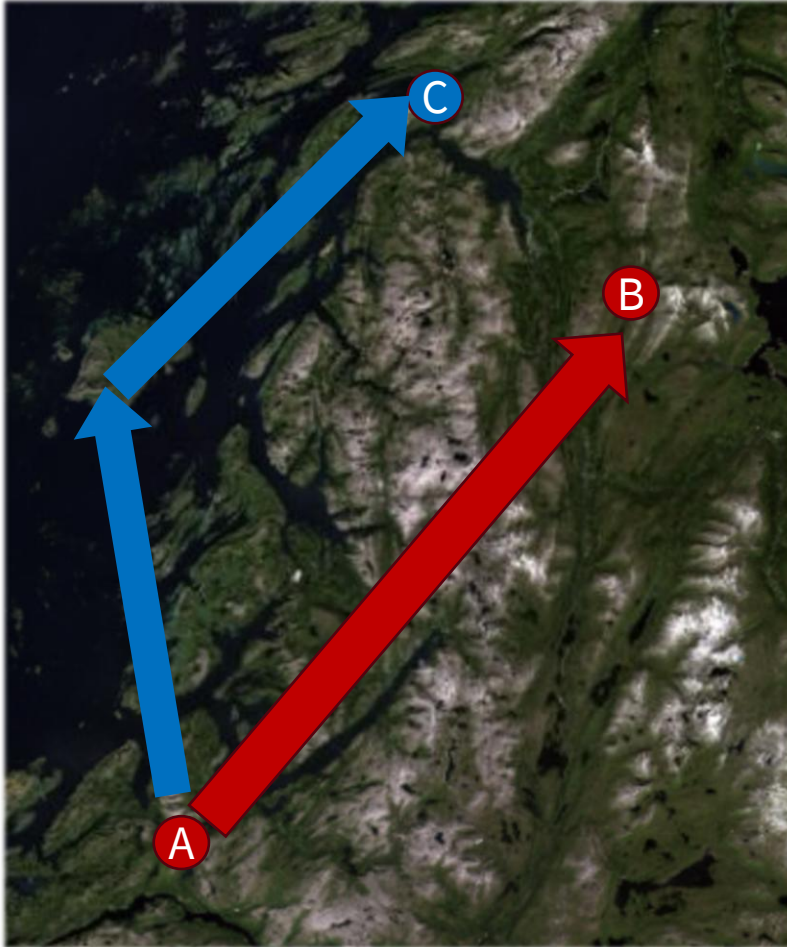

Eksempel på bruk av nullalternativ

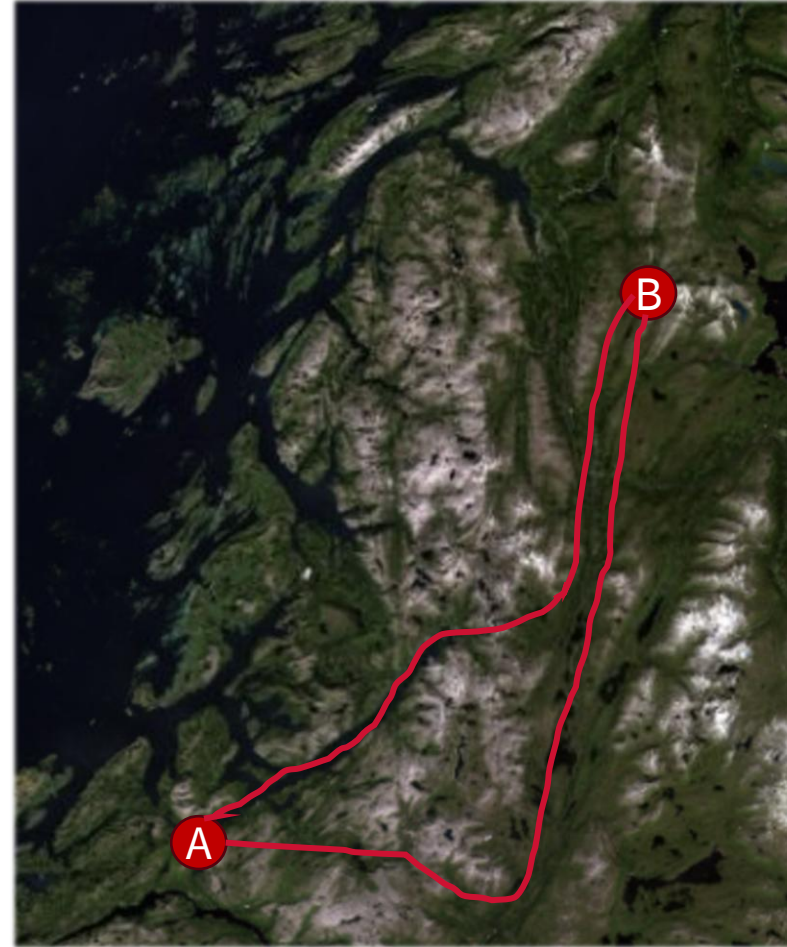
		Nullalternativet <i>Reinvestering av dagens anlegg</i>	Alternativ 1 <i>Ombygging og økt kapasitet</i>	Alternativ 2 <i>Ny stasjon og økt kapasitet</i>
		Prissatte virkninger (nåverdi i millioner 2024-kroner)		
	Investeringskostnader	-60	-80	-100
<i>Mye må gjøres uansett</i>	Drift- og vedlikeholdskostnader	-18	-25	-30
<i>Virkning alminnelig forbruk</i>	Endring i avbruddskostnader	0	15	15
	Sum prissatte virkninger	-78	-90	-115
	Rangering prissatte virkninger	(1)	(2)	(3)
	Ikke-prissatte virkninger			
	Areal og miljø	Ubetydelig/ingen	Ubetydelig/ingen	Liten negativ
<i>«Kun» 12 MNOK ekstra for ytterligere økt forbruk</i>	Nytt forbruk	Ubetydelig/ingen	Middels positiv	Middels positiv
	Rangering ikke-prissatte virkninger	(3)	(1)	(2)
	Endelig rangering	3	1	2

Miljøvirkninger i KVVU-fasen

Konsepter i KVVU Areal og miljøvurderinger

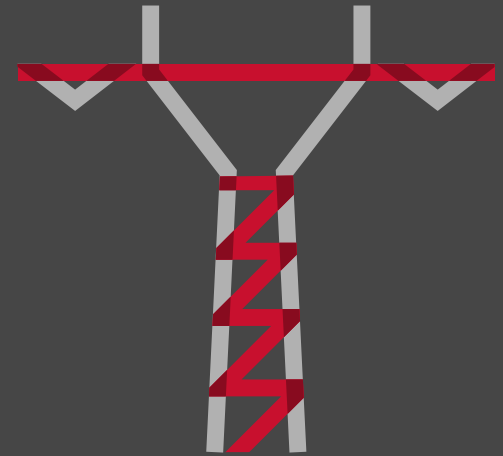
Traseer ved konsesjonssøknad Konsekvensutredninger

Takk for meg!

Eivind Fosslund, eifo@nve.no

Det er stor variasjon av typer nettiltak

- «...så grundig som nødvendig.»

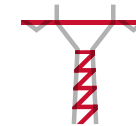

Veilederen bygger på faglitteratur og etablert praksis i bransjen

Førende dokumenter

Etablert praksis i bransjen

Utvalgte nettselskaper

Referansegruppe

Energidepartementet

FINANSDEPARTEMENTET

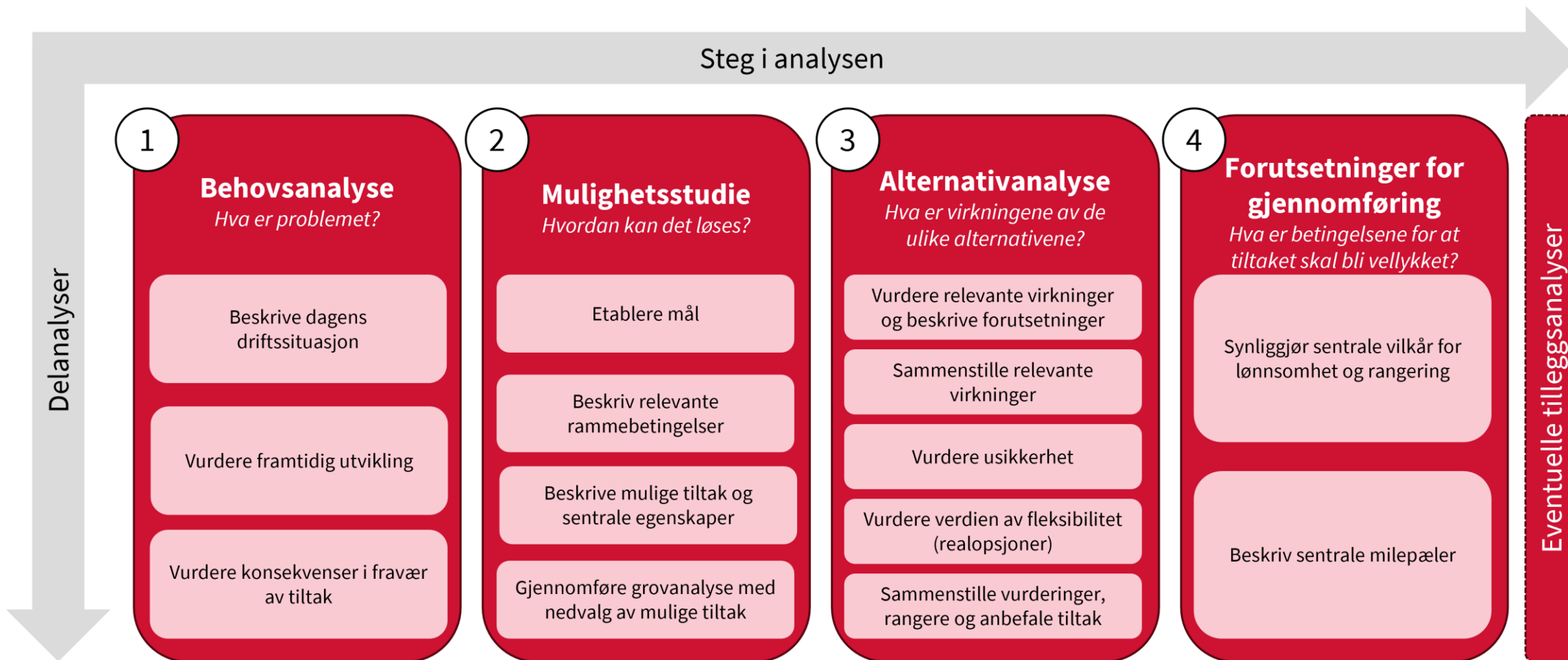

Veilederen omtaler metoder for å verdsette en rekke virkninger

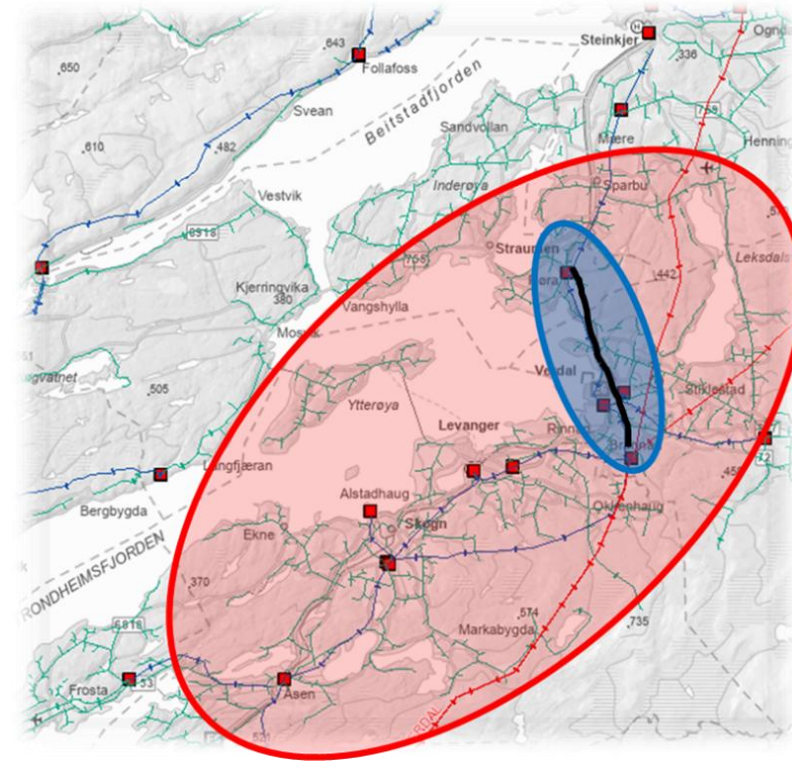
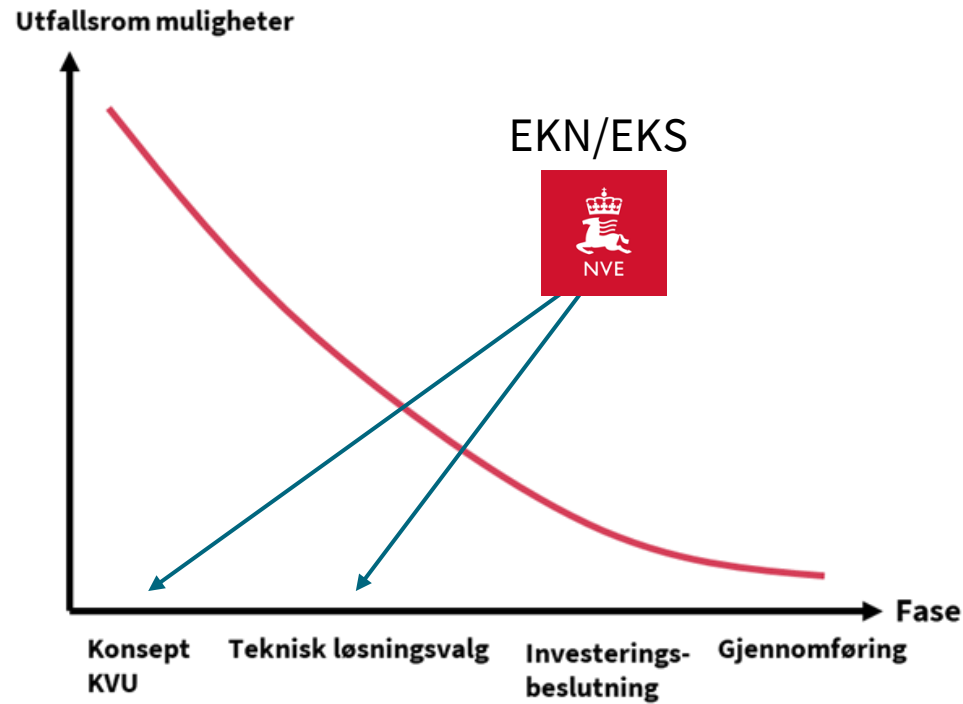
Velg steg

TEMA Grunnleggende <u>forutsetninger</u> →	TEMA Metode for prissatte og ikke-prissatte <u>virkninger</u> →	TEMA <u>Investeringskostnader</u> →	TEMA Drifts- og <u>vedlikeholdskostnader</u> →
TEMA <u>Avbruddskostnader</u> →	TEMA <u>Overføringstap</u> →	TEMA <u>Ny kraftproduksjon</u> →	TEMA <u>Nytt forbruk</u> →
TEMA <u>Fleksibilitet (realopsjoner)</u> →	TEMA Areal- og <u>miljøvirkninger</u> →	TEMA <u>Restverdi</u> →	TEMA <u>Flaskehalskostnader</u> →

Veilederen presenterer en stegvis prosess

Samfunnsøkonomiske analyser kan benyttes på flere stadier i nettutviklingen

Faglig metodeveileder som forklarer hvordan samfunnsøkonomiske analyser av nettiltak burde gjennomføres